

Stichting Historie Vliegveld Valkenburg

Nieuwsflits

Nummer 23 – december 2023

Van de voorzitter

En zo is er alweer een jaar voorbij. In de laatste nieuwsbrief van het jaar is het inmiddels traditie om even terug te blikken. Het was een druk jaar met, zoals bij iedereen, ups-and-downs. Al vroeg in 2023 werden we opgeschrikt door het overlijden van Peter Korbee. Hij was de initiatiefnemer voor het bezoekerscentrum en de oprichter van de Stichting Historie Vliegveld Valkenburg. Zonder hem en zijn tomeloze inzet en energie was het bezoekerscentrum er nooit gekomen. De grote hoeveelheid bezoekers die we dit jaar hebben mogen verwelkomen vormt het bewijs dat we met het bezoekerscentrum iets hebben neergezet waar behoefte aan was. Wekelijks ontvangen we mensen uit alle windstreken. Oud personeel, omwonenden, luchtvaartenthousiasten en andere mensen die oprecht geïnteresseerd zijn in de geschiedenis van het vliegveld. Dit jaar ontvingen we 1641 bezoekers. In absolute cijfers zijn dat er iets minder dan vorig jaar (1685). Maar als we bedenken dat we in 2022 drie evenementen hadden (Bunkerdag, Koude Oorlog-weekend en Open Monumentendag) die samen 907 bezoekers trokken, tegen twee evenementen dit jaar (Bunkerdag en Open Monumentendag) met samen 430 bezoekers, dan hebben we op de 'gewone' openingsmiddagen en met diverse groepsbezoeken dit jaar heel goed geboerd.

Wat gaan we in 2024 doen? Sowieso gaan we een aantal zaken afronden waar we dit jaar aan zijn begonnen, maar die nog niet gerealiseerd zijn. Zo komt er een paneel met foto's van vliegtuigen die Valkenburg door de jaren heen hebben bezocht, hopen we een lesprogramma voor de basisschool aan te kunnen gaan bieden en moet het bezoekerscentrum interessanter worden voor jongeren. Maar we gaan ook serieus werken aan het samenstellen van de eerste thematentoonstelling met de titel 'Flugplatz Katwijk – vliegveld in oorlogstijd'. Het is de bedoeling dat deze thematentoonstelling van januari t/m december 2025 in het bezoekerscentrum te zien zal zijn.

Mede namens onze vrijwilligers en bestuursleden dank ik hierbij alle donateurs, bezoekers, sponsors en instanties die ons een warm hart toe hebben gedragen. Ik wens eenieder fijne feestdagen en een voorspoedig 2024 toe.

Marco P.J. Borst, voorzitter

Hangaar 7: tegenslag bij de afwerking

Zoals in de vorige nieuwsbrief was te lezen, zijn we in de afronding van verschillende voertuigen en twee vliegtuigen. De sleepwagens zijn inmiddels voor 95% af. We zitten nog te wachten op de levering van de laatste stickers. Door medische klachten was de drukker helaas niet in staat ze te printen. We hopen dat de stickers spoedig geplakt kunnen worden. Op het stickervel staan ook stickers voor de twee regeringsvliegtuigen die bijna af zijn. We kijken ernaar uit om ook deze af te maken, zodat er veel vulling bij komt op het platform in de maquettetafel.

En er was een tweede probleem waar we tegenaan liepen. We hadden heel mooie banden voor onder de sleepwagens, ze waren van echt rubber. Nu blijkt dat deze na verloop van tijd scheuren. Dat was enorm balen toen dat bij twee banden al gebeurde. Gelukkig wist Frerik

de oplossing en gingen twee nog hele banden op de post naar Duitsland. Daar worden ze gebruikt voor een gietmal en vervolgens in hars of plastic gegoten. Zo krijgen we stevige banden die niet meer kunnen scheuren. Zoals jullie zien: het gaat niet allemaal van een leien dakje. Toch blijven we gemotiveerd, omdat voor elk probleem een oplossing is. In het komend jaar staan ze vast allemaal te pronken op het platform van de maquette.

We wensen jullie allemaal heel mooie feestdagen toe!

Hugo en Arjan den Hertog

Vreemde vogels op Valkenburg

Monty

De titel van deze column zal naar verwachting bij de lezers verschillende herinneringen oproepen. De wat oudere lezers denken wellicht meteen aan de houtjes-touwtjesjas uit de jaren vijftig van de vorige eeuw, de montycoat. Lezers van mijn generatie misschien wel aan het Monty Python Flying Circus. Een stel Engelse grappenmakers die in mijn ogen garant staan voor een aanzienlijk aantal niet te vergeten hilarische sketches. Jaren later speelt een van deze grappenmakers een hoofdrol in het eveneens komische programma Fawlty Towers. De scene waarin Mister Fawlty, gespeeld door John Cleese, met een gestrekte vinger onder zijn neus en zijn kaarsrechte benen hoog opzwaaiend door het hotel marcheert en roept: "Don't mention the war" (praat niet over de oorlog) doet mij nog altijd in lachen uitbarsten. De oudere generatie, waarvan de meerderheid waarschijnlijk de lol van het Monty Python Flying Circus en Fawlty Towers niet kan inzien, zal bij het lezen van de kop wellicht meteen denken aan de Britse veldmaarschalk Montgomery en wel degelijk over de oorlog beginnen.

Martin de Boer is oud-Valkenburger, oud-marineman en schrijver van het boek 'Vreemde Vogels op Valkenburg'. Ook schreef hij ruim 50 columns voor Katwijkse weekbladen over opmerkelijke bezoekers op het vliegveld. Met zijn toestemming plaatsen we in volgende nieuwsbrieven steeds een van zijn mooie verhalen.

Bernard Montgomery, geboren in 1887, zoon van een dominee en al snel het zwarte schaap van de familie, kiest voor een militaire carrière. Monty, zoals hij in de wandelgangen wordt genoemd, is de bedenker van operatie Market Garden zijnde een verrassingsaanval met parachutisten om de bruggen over de Maas, Rijn en Waal te veroveren. Via deze bruggen hopen de geallieerden vliegensvlug te kunnen oprukken en de oorlog in Nederland voor kerst 1944 te beëindigen. Helaas mislukt de operatie en heeft het westen van Nederland nog een Hongerwinter voor de boeg. Op 9 november 1948 arriveert veldmaarschalk Montgomery in een Dakota (KN651) van de Britse

luchtmacht voor het eerst op Valkenburg. Op het vliegveld wordt hij onder andere ontvangen door de Britse ambassadeur Sir Philip Nichols, tevens gastheer voor de dagen dat Monty in Nederland verblijft. In zijn functie als voorzitter van de permanente commissie van de verdedigingsraad van de West-Europese Unie en als plaatsvervangend opperbevelhebber van de NAVO-strijdkrachten in Europa is Monty door de jaren heen een regelmatige bezoeker van het voormalige vliegveld.

De Amerikaanse generaal Eisenhower schenkt Montgomery persoonlijk een eigen vliegtuig van het type Dakota

(KN628) in 1949. Binnen Britse politieke kringen zet dit kwaad bloed en wordt hierover volop gemopperd. Zes jaar later wordt Monty verteld dat 'zijn toestel' aan vervanging toe is en mag hij in voorkomende gevallen gebruikmaken van een andere Dakota (KN645). De veldmaarschalk is een geheel andere mening toegedaan. Volgens hem mankeert zijn Dakota helemaal niets en is het enige wat aan vervanging toe is de politici die hem deze smerige streek hebben geleverd.

In 1958 gaat Montgomery met pensioen. Zijn laatste bezoek aan het vliegveld vindt plaats in juni van dat jaar. Op 26 juni wordt hem een regeringsdiner aangeboden door de toenmalige minister-president Drees. Initieel is het plan om te dineren in het Kurhaus, maar uiteindelijk kiest men voor De Beukenhof in Oegstgeest. De volgende dag verlaat Monty voor de laatste maal vanaf Valkenburg.

Op de foto: Monty arriveert per Dakota op 15 januari 1949. Op de achtergrond enkele Firefly's van de MLD

Martin de Boer

Voor de jonge bezoekers: een kleurplaat

Nieuw in het Bezoekerscentrum: een kleurplaat voor de jongste jeugd. Heb je (klein)kinderen, neem die dan gerust mee. Zijn ze niet geïnteresseerd in onze 'ouwe meuk', dan willen ze vast wel een tekening maken of een Orion inkleuren. Of anders kunnen ze een uurtje zoet zijn met onze grote berg Lego. En na afloop hebben we een vliegtuigposter voor ze.

Ons bezoekerscentrum in Vleugels

Vleugels is het tijdschrift van de Stichting Verenigde Vleugels en behandelt de Nederlandse en Belgische luchtvaartshistorie. Het

blad verschijnt zes keer per jaar. In nummer 5 van 2023 verscheen een artikel over ons bezoekerscentrum. Goede reclame! Ben je geïnteresseerd in een exemplaar van Vleugels? We hebben een flinke stapel met verschillende nummers in voorraad.

Sporen van de Tweede Wereldoorlog

Vliegveld Valkenburg is één van de plekken waar voor Nederland de Tweede Wereldoorlog begon. En de enige plek waar een compleet vliegveld werd opgenomen in de Atlantikwall, de Duitse kustverdediging. Het vliegveld zit vol geschiedenis. De Leidse makers van de succesvolle vijfdelige serie Het Verdwenen Vliegveld keerden terug en gingen op zoek naar sporen uit de Tweede Wereldoorlog. Wat is er nog te vinden en wat is de betekenis van die sporen? Wat moet er mee gebeuren nu op de plek van het vliegveld een nieuwe woonwijk verrijst? En, zijn er ook nog onbekende oorlogssporen te ontdekken? Deze speciale aflevering van Het Verdwenen Vliegveld ging in première tijdens het Leiden International Film Festival en daarna nog eens in het Dorpshuis in Valkenburg. De documentaire is nu nog niet te bekijken, maar zal spoedig op YouTube verschijnen en naar verwachting in het voorjaar worden uitgezonden door lokale en regionale zenders.

Je kunt wel alvast de trailer bekijken: je vindt een link (naar YouTube) op [vliegveldvalkenburg.nl/nieuws](https://www.vliegveldvalkenburg.nl/nieuws).

Even voorstellen

Als je het Bezoekerscentrum bezoekt, word je welkom geheten door een van onze gastheren of onze gastvrouw. Zij kunnen je alles vertellen over het vliegveld, en dat doen ze graag! Er zijn ook vrijwilligers die achter de schermen werken, bijvoorbeeld door te bouwen aan de expositie. In elke nieuwsbrief stellen we er twee kort voor.

Richard Hulmer

Wat is je band met het vliegveld?

Als je bijna 35 jaar – met een paar onderbrekingen – op het voormalig vliegveld hebt gewerkt, is er niet alleen geschiedenis maar ook een hechte band. Ik ben in 1962 begonnen als verkeersleider 3e klas en in

1995 ging ik met FLO als Hoofdverkeersleiding. Niet alleen heb ik op de verkeerstoren en in de oude bunker gewerkt, maar ook op Operaties. Daar werden alle oefenvluchten voorbereid en geregeld. Tevens was Valkenburg-Operaties verantwoordelijk voor de OSRD in het Nederlandse luchtruim en zeegebied. Hiervoor heb ik een cursus moeten volgen bij de Engelse Coastguard. Ook kreeg ik een opleiding tot hulpinstructeur op de grondschool, en daar leerde ik veel vliegers en vliegende bemanningsleden kennen. De lessen hielden alle facetten van ons vliegbedrijf in, van het indienen van vluchtplannen, tot het gebruiken van alle luchtvaartboekwerken, zoals de MIL AIP. Maar ook de luchtvaartwet kreeg de nodige aandacht. Verder twee keer geplaatst geweest op MVK De Kooy en een tweetal jaren aan boord van Hr.Ms. Karel Doorman (R81).

Waarom zou iemand vrijwilliger willen worden in het bezoekerscentrum?

Om alle verhalen te vertellen en mensen te ontmoeten die geïnteresseerd zijn in het verleden van ons vliegveld.

Wat doe je verder nog in het dagelijks leven?

Verder ben ik vrijwilliger in onze kerk (RK kerk in Katwijk aan den Rijn).

Heb je een goed idee voor het bezoekerscentrum?

Misschien is het mogelijk om een leestafel in te richten met een aantal luchtvaartpublicaties, zoals de MIL AIP en airway-kaarten, zodat de bezoekers kunnen zien in welk gebied de MLD opereerde en waar Valkenburg verantwoordelijk was voor het veilig laten verlopen van het luchtverkeer.

Diederik Wurtz

Wat is je band met het vliegveld?

Het is leuk om in de voetsporen van je ouders te treden. Mijn beide ouders hebben op het MVKV gewerkt. Mijn vader heeft vanaf 1954 tot september 1958 op het

MVKV als militair gewerkt bij de technische dienst. Hij werkte o.a. aan de Catalina en Martin Mariner. Wat leuk en apart is dat hij de Catalina 16-212, die op het MVKV was gestationeerd, in 1958 buiten dienst heeft gesteld. In het Nederlands Transport Museum heb ik meegewerkt aan de restauratie van deze kist. Ik werk dus aan hetzelfde toestel als mijn vader zo'n 65 jaar geleden. De Cat staat sinds kort niet meer in Nieuw-Vennep, maar in het Nationaal Militair Museum te Soesterberg. Mijn moeder was van 1948 tot 1953 bij de Marva. In de jaren 70 van de vorige eeuw heeft zij diverse burgerfuncties vervuld op het MVKV. O.a. op de Ziekenboeg.

Waarom zou iemand vrijwilliger willen worden in het bezoekerscentrum?

Er ligt een heel stuk historie. In WOII is er zwaar gevochten. Het is in handen geweest van de Duitsers, Engelsen en Nederlanders. De taken van de MLD waren geheim. Het was een dorp op zich, eigen medische voorzieningen kerk, keuken, slaappleatsen, werkpleatsen etc. Genoeg om over te vertellen.

Wat doe je verder nog in het dagelijks leven?

Sinds 2017 ben ik gepensioneerd. Ik klus samen met Prudent op de vrijdag in het bezoekerscentrum. Verder ben ik binnen mijn gezin met van alles bezig. Fotograferen doe ik graag.

Heb je een goed idee voor het bezoekerscentrum?

Volgens mij kunnen de taken die het MVKV had beter naar voren gebracht worden. De historie wordt goed tentoongesteld, maar de taken niet. Er is wel een start gemaakt met de sonoboeien, maar er is meer mogelijk. Bijvoorbeeld onderzeeboot-opsporingsapparatuur, uit een Orion of Neptune, neerzetten?

LET OP

Het bezoekerscentrum is gesloten op 23 en 30 december

Agenda

Je vindt de bijgewerkte agenda op vliegveldvalkenburg.nl

Januari

- 6. Zaterdag, geopend 13 - 16 uur
- 13. Zaterdag, geopend 13 - 16 uur
- 20. Zaterdag, geopend 13 - 16 uur
- 27. Zaterdag, geopend 13 - 16 uur

Februari

- 3. Zaterdag, geopend 13 - 16 uur
- 10. Zaterdag, geopend 13 - 16 uur

- 17. Zaterdag, geopend 13 - 16 uur
- 24. Zaterdag, geopend 13 - 16 uur

Maart

- 2. Zaterdag, geopend 13 - 16 uur
- 9. Zaterdag, geopend 13 - 16 uur
- 16. Zaterdag, geopend 13 - 16 uur
- 23. Zaterdag, geopend 13 - 16 uur
- 30. Zaterdag, geopend 13 - 16 uur

Bestuur SHVV

Marco Borst voorzitter
Prudent Staal penningmeester
Rob Schleiffert secretaris

Contact

Adres: Marinevlieggkamp 250, 2236 ZZ Valkenburg
E-mail: historie@vliegveldvalkenburg.nl
Website: www.vliegveldvalkenburg.nl
Facebook: www.facebook.com/vliegveldvalkenburg
Instagram: [instagram.com/shvv250](https://www.instagram.com/shvv250)
Twitter: [@Valkenburg1939](https://twitter.com/Valkenburg1939)

Wil je deze mails niet meer ontvangen? Meld ons dit dan door een mailtje te sturen.

Fijne feestdagen en een gezond 2024!

Foto: collectie NIMH